Raadsvoorstel

Raadsvergadering: 10-10-23
Kenmerk: ADV/23 - 17344
Zaaknr: Z46318
Datum voorstel: 18-7-2023
Portefeuillehouder: Burgemeester J. ten Kate

Onderwerp: Raadsvoorstel geheimhoudingsprotocol 2023

Voorstel
Het Geheimhoudingsprotocol Staphorst 2023 vast te stellen.

Inleiding
Openbaarheid is het uitgangspunt van handelen van het openbaar bestuur. Dit uitgangspunt is vastgelegd in de Grondwet: "De gehele overheid moet bij de uitoefening van haar verschillende taken openbaarheid in acht nemen." Als basis regel geldt daarom 'openbaar, tenzij...'.

Hoewel deze openbaarheid van informatie de norm is bij openbaar bestuur, kunnen er gegronde redenen bestaan om informatie niet te openbaren. Het belang van niet-openbaring of zelfs geheimhouding, kan bijvoorbeeld aan de orde zijn bij vertrouwelijke bedrijfsgegevens, eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer, economische en financiële belangen van de overheid en bijzondere persoonsgegevens. Het gaat hier niet enkel om documenten of informatie die door de bestuursorganen zelf worden opgesteld maar ook om informatie die is neergelegd in documenten die door derden worden aangeleverd bij de bestuursorganen, bijvoorbeeld bij de aanvraag van een omgevingsvergunning.

Geheimhouding is een onderwerp dat regelmatig speelt bij het college en de gemeenteraad. Dit is bijvoorbeeld aan de orde bij woningbouw waarbij de onderhandelingspositie van de gemeente of van derden in het geding is als alle stukken openbaar worden gemaakt of bij aanbestedingsprocedures. De vraag is vervolgens; "geheim, vertrouwelijk, niet openbaar. We weten hoe het in de Gemeentewet staat, maar hoe doe je dat nu in de praktijk?"

In juli 2022 heeft het college het Geheimhoudingsprotocol Staphorst 2022 vastgesteld waarin de huidige werkwijze was vastgelegd. Voordat dit naar de raad kon worden doorgeleid, werd duidelijk dat de regels omtrent geheimhouding wettelijk gezien zodanig gewijzigd zouden gaan worden dat het protocol niet meer bruikbaar was. Vandaar dat er nu een nieuw protocol voorligt dat is aangepast aan de nieuwe Wet bevorderen integriteit en functioneren decentraal bestuur en de wijzigingen die dit teweeg heeft gebracht in de Gemeentewet.

De wijzigingen komen in het kort op het volgende neer:

- *Geheimhouding op schriftelijke informatie verandert op 3 onderdelen*

De burgemeester is nu ook expliciet bevoegd om geheimhouding op informatie te leggen en deze informatie te verstrekken aan de raad, het college, de rekenkamer en een commissie. De raad moest eerder de opgelegde geheimhouding bekrachtigen in de eerstvolgende vergadering. Dit hoeft nu niet meer gedaan te worden. De raad kan wel de geheimhouding expliciet opheffen. Daarnaast is het niet meer mogelijk om individuele raadsleden onder geheimhouding te informeren.

- *Mondelinge informatie besloten raadsvergaderingen voortaan van rechtswege geheim*

De mondelinge informatie in besloten raadsvergaderingen is voortaan van rechtswege geheim. De geheimhoudingsplicht geldt voor alle personen die bij de behandeling in de vergadering aanwezig waren en alle personen die van het behandelde of van de stukken kennis dragen.

- *Mogelijkheid tot optreden tegen schenden geheimhoudingsplicht*

Als gevolg van de Wet bevorderen integriteit en functioneren decentraal bestuur is er de mogelijkheid om op te treden tegen een raads- of commissielid dat de geheimhoudingsplicht heeft geschonden. De raad kan dat lid voor 3 maanden uitsluiten van informatie waar geheimhouding voor geldt.

Deze wijzigingen zijn in het voorliggende protocol doorgevoerd.

Argumenten

1.1 De wijziging van de Wet bevorderen integriteit en functioneren decentraal bestuur en de Gemeentewet maakte een wijziging van het voorgenomen protocol noodzakelijk

Het in juli 2022 vastgestelde Geheimhoudingsprotocol Staphorst 2022, waarin de huidige werkwijze was vastgelegd, voldoet niet meer aan de wettelijke regels. Per 1 april 2023 is een nieuwe Wet bevorderen integriteit en functioneren decentraal bestuur in werking getreden. Deze heeft de regels met betrekking tot geheimhouding in de Gemeentewet veranderd. Dit noodzaakt een wijziging van het Geheimhoudingsprotocol.

1.2 Het vaststellen van een geheimhoudingsprotocol biedt duidelijkheid

Geheimhouding zoals opgenomen in de Gemeentewet is een complex onderwerp. Regelmatig zijn er vragen over hoe geheimhouding in de praktijk moet worden toegepast. Door het vaststellen van het Geheimhoudingsprotocol Staphorst 2023 komt er duidelijkheid over de wijze waarop en wanneer geheimhouding wordt opgelegd en hoe dit in de praktijk wordt uitgevoerd. Dit zorgt voor meer eenduidigheid binnen de organisatie, maar het voorkomt ook het onnodig geheim houden van stukken.

Kanttekeningen

geen

Keuze en effect

Nvt

Beleid- en regelgeving

GRONDWET

Artikel 110 (Algemene openbaarheidsbepaling)

WET BEVORDEREN INTEGRITEIT EN FUNCTIONEREN DECENTRAAL BESTUUR

GEMEENTEWET

Artikel 23 (Vergaderingen raad openbaar)
Artikel 54 (Vergaderingen college met gesloten deuren)
Artikel 87 (Opleggen verplichting tot geheimhouding)
Artikel 88 (Verstrekking geheime informatie)
Artikel 89 (Voorschriften geheimhouding)

WET OPEN OVERHEID

Artikel 1.1. (Recht op toegang)
Artikel 2.1. (Begripsbepalingen)
Artikel 2.2. (Reikwijdte)

Artikel 5.1. (Uitzonderingen)
Artikel 5.2. (Persoonlijke beleidsopvattingen)
Artikel 5.3. (Informatie ouder dan vijf jaar)
Artikel 5.4. (Formatie)

ALGEMENE WET BESTUURSRECHT
Artikel 2:5 (Algemene geheimhoudingsplicht)

WETBOEK VAN STRAFRECHT
Artikel 272 (Schending geheimhouding)

Financiën, Belastingen, risico's en beheersmaatregelen
nvt

Uitvoering
Het Geheimhoudingsprotocol Staphorst 2023 ligt nu voor. Op 26 september zal het Geheimhoudingsprotocol opiniërend bij de gemeenteraad worden behandeld. In de gemeenteraad van 10 oktober 2023 zal deze ter besluitvorming worden voorgelegd. Na publicatie treedt het protocol in werking en zal het toegepast moeten worden door de gehele organisatie.

Om de toepassing van het protocol bekend te krijgen in de organisatie zullen er door Juridische Zaken bijeenkomsten worden georganiseerd waar we het protocol zullen bespreken met degenen die ermee te maken zullen krijgen. Daarnaast zal er een item op intranet worden geplaatst met uitleg over het protocol zodat dit eenvoudig op te zoeken is.

Voor vragen omtrent geheimhouding van informatie kan altijd contact worden opgenomen met team Juridische Zaken.

Communicatie
Na vaststelling wordt het protocol op de wettelijk voorgeschreven en gewoonlijke wijze gepubliceerd in de plaatselijke krant, op de website van gemeente Staphorst en op www.overheid.nl. Daarnaast zal er intern door Juridische Zaken een mondelinge toelichting gegeven worden op het geheimhoudingsprotocol aan de betrokken medewerkers. Tevens zal er een item op intranet worden geplaatst met uitleg over het protocol.

Digitaal bijgevoegd / ter inzage liggende stukken
Geheimhoudingsprotocol Staphorst 2023

Burgemeester en wethouders van Staphorst,

J. ten Kate , burgemeester.

M. Kragting-de Groot , secretaris.

De raad van de gemeente Staphorst; Zaaknr. Z46318

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 18-07-23

Gelet op:

- Het raadsvoorstel van 18 juli 2023;
- Artikel 110 van de Grondwet;
- De wijzigingen die de Wet bevorderen integriteit en functioneren decentraal bestuur teweeg heeft gebracht met betrekking tot de openbaarheid van informatie;
- Artikelen 23, 54, 87, 88 en 89 van de Gemeentewet;
- Artikelen 1.1, 2.1, 2.2, 5.1 t/m 5.4 van de Wet open overheid;
- Artikel 2:5 van de Algemene wet bestuursrecht;
- Artikel 272 van het Wetboek van Strafrecht;

B E S L U I T:
Het Geheimhoudingsprotocol Staphorst 2023 vast te stellen.

Aldus besloten in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Staphorst van 12-12-23

J. ten Kate , voorzitter

S.M.H. Voortman ,griffier